

Vprašanja, predlogi in pobude delegatov

Tudi na tem zasedanju jih je bilo precej. **Ciril Stanič** jih je postavil sedem in sicer: ali lastnik trajno parkirane prokolice z jadrnico na Teslovi ulici sploh plačuje, zakaj že izdelani načrti križišča Izanske in Jurčkove ne zajemajo tramvajске trase, dalje, da proge primestnega prometa ne bi smele potekati po Karlovski, Aškerčevi in Cozovi, ker prinašajo temkajšnjim ustanovam dodatne težave, da naj v primeru neizgradnje J. centra in Ilovice tramvaj po Kardelevi cesti južno od drame odpade, ali je usklajena prometna ureditev z izgradnjo mostov na Prulah, o neposrečeni izgradnji hodnika na Finžgarjevi, pa o ponovni pročitvi industrijske cone na Rudniku...

Delegat **Jože Pirnat** iz Turjaka je ponov-

no izpostavil predlog in pobudo o legalizaciji ombočja VS 25/4 Gornje Senožeti-Laporje, saj tam stoji okrog 70 objektov – stanovanjskih in vikendaških. **Terezija Velencič** delegatka ZZD pa je podala pobudo za ureditev šolskega dvorišča in igrišča pri OŠ Trnovo. Sedaj se srečujejo s problemi nenajavljenih športnih tekmovanj, mozičnem prehodu bližnjih stanovalcev preko igrišča, z njihovim vodenjem psov na šolsko zelenico, pomanjkanje parkirišč, ogroženostjo motoristov... Več vprašanj, ki se nanašajo na velik hrup in onesnaževanje ter povečevanje proizvodnje v stanovanjski hiši na Galjevi 11/a je v imenu tamkajšnjega občana postavil delegat **Mar-**

jan-Keršič Belač. Jernej Rihar iz Dobrove je predlagal zahtevo svoje krajevne skupnosti, da se dobrovskim krajanom vrne stavba zadrúžnega doma v katerega so tudi v zadnjem času vložili precej sredstev.

Ljubljanske mlekarne in TZO Vič pa sta slaba gospodarja. Krajanje Velikih Lašč skrbi kako bo z vzdrževanjem krajevnih poti saj so brez cestarjev, je dejal njihov delegat **Anton Polzelnik** in predlagal, da se podpre nakup 1.100 m cevi za glavni

vod na trasi Uzmani-Velike Lašče, kjer je voda oporečna. Vprašal je tudi, kdaj se bo nadaljevala gradnja ceste Velike Lašče-Lužarji, dalje zakaj kmetijska območja, ki so na višini 550 ali 600 m ne dobijo

gorske višinske premije, sicer pa so mnena obmejne krajevne skupnosti vedno potisnjena ob rob dogajanja, zato je čas, da se kaj premakne. **Matjaž Gruden** delegat ZSMS-Liberalne stranke je vprašal: kdaj bosta spremljeni dolgoročni načrt ter novi srednjeročni načrt 1991-1995 ljubljanskih občin predstavljena in kdaj lahko pričakujemo prostorsko izvedbene načrte za KS Velike Lašče. Ob tem pa ga zanima tudi odgovornost strokovnih pripraviljalcev do tega pomembnega vprašanja.

Kakšna usoda čaka zaposlene v krajevnih skupnostih po sprejetju ustave? To vprašanje pa je zastavila **Špela Pugelj** iz KS Vnanje Gorice.

O programskih usmeritvah mestnega izvršnega sveta

Izvršni svet ocenjuje, da so Programske usmeritve izvršnega sveta SML v posameznih delih neustrezno oblikovane. Pred pripravo tega gradiva niso bile razrešene temeljne dileme:

- odnos občina - mesto (teritorialna organiziranost)
- odnos ožjega dela mesta in mestne okolice
- natančno je treba opredeliti geografsko-politično območje mesta Ljubljane.

Zaradi teh razlogov prihaja do nasprotij že v uvodnem delu programskih usmeritev kakor tudi v celotnem gradivu, saj ponujeni koncept usmeritev v delu gradiva pojmuje mesto kot enotno zaokroženo območje, v drugem delu pa kot območje petih ljubljanskih občin.

Izvršni svet predlaga, da se IS SML v svojih usmeritvah izključno omeji na naloge, ki izhajajo iz sedaj veljavnih predpisov, ustave in statuta mesta.

Izvršni svet meni, da si IS SML v svojih programskih usmeritvah jemlje pristojnosti tudi na področju gospodarstva, ki bi jih normalno urejal trg. Ostale pristojnosti pa že tako ureja republika in federacija. Na področju družbenih dejavnosti pa so bile naloge SIS le začasno prenesene na mesto (do 31. 12. 1990) in zato bi bilo potrebno programske usmeritve na področju družbenih dejavnosti skupno oblikovati z občinskimi izvršnimi sveti.

Želje IS SML, opredeljene kot opustitev delitve mesta na občine in konstituiranje ene občine (mesto), prehitvejo odločanje prebivalcev ljubljanskih občin o njihovi teritorialni organiziranosti, ki bo potekalo na podlagi nove ustave z referendumom.

Pomisleki za tako organiziranost so naslednji:

- delovanje, oziroma programske usmeritve IS SML, po posameznih področjih, ne morejo temeljiti na željeni novi organiziranosti, oziroma iz nje izhajati, saj bo te usmeritve vsekakor sprejemal novi izvršni svet nove družbenopolitične skupnosti,

- ideja enotnega urejanja mesta je naravno sprejemljiva, biti pa mora strokovno pripravljena in dorečena. Izvršni svet namreč ne zavrača ideje o enotnem urejanju ožjega mestnega območja,

- območje sedanjih petih ljubljanskih občin je preveliko, predvsem pa preveč nehomogeno, da bi ga lahko obvladovali in smotno urejali z enotno centralistično občinsko oblastjo. Seveda se je pri tem treba zavedati, da gre, tako v sedanjem sistemu razmerij uprave oziroma lokalne samouprave kot tudi v sistemu predvidenem z novo zakonodajo, za omejeni občinski nivo z omejenimi občinskimi pristojnostmi. Globalne razvojne odločitve in usmeritve v relativno tako veliki regiji, kot jo predstavlja širše območje mesta Ljubljane, tako ali tako ureja republika.

- menimo, da je argumentacija o »neustreznosti organiziranosti« na področju ljubljanskih občin neumestna. Med prebivalci Ljubljane ni čutili nezadovoljstva zaradi te konkretne problematike. Izvršni svet poudarja, da so občine ustanovile posebno družbenopolitično skupnost ljubljanskih občin - Mesto Ljubljana, ker so začutile potrebo, da določene zadeve, ki so skupnega pomena, urejajo in rešujejo skupaj. Temeljna vprašanja, predvsem skupne razvojne usmeritve, namembnost uporabe prostora in skupno financiranje mestne naloge so se že dosedaj razreševale na ravni mesta.

»Enotno mesto« prenostavna rešitev

Nič ni enostavnejšega, kot ponuditi javnosti »enotno mesto«, poudariti enoten razvoj, prednosti ene same uprave namesto petih in s tem vzbujati občutek racionalnosti in smotrnosti. Vsemu temu pa so podlaga nedodelane in nekonzistentne rešitve, katere se bistveno ne razlikujejo od programskih usmeritev, ki smo jih sprejemali že v preteklih obdobjih.

Izvršni svet ugotavlja, da smo se srečevali z nezadovoljstvom občanov predvsem pri izvajanju skupnih mestnih nalog - projektov za celo mesto.

Temeljne dileme glede smotrnosti porabe sredstev so se pojavljale torej pri centralistično vodenih skupnih projektih mesta (obnova gradu, Žale, centralna čistilna naprava, centralna deponija...), pri realizaciji le-teh. Pri tem pa velja posebej poudariti, da so se za te skupne naloge občine dogovorile brez težav in oklevanj, zaradi česar so izvedbo tudi poverile mestu.

Pri komunalnih projektih (vodovodi, ceste, kanalizacija), ki so se izvajali na ravni krajevni skupnosti in občin pa je bilo zelo malo primerov nezadovoljstva občanov glede razreševanja problemov.

Gre za to, da se je izvršna moč koncentrirala v rokah nekaj ljudi oziroma nekaj skupin ljudi, kljub načelno demokratičnemu odločanju. Zato bi bilo nujno najprej razčistiti vprašanje teritorija občine Ljubljana, ki ob nastajajočem konceptu lokalne samouprave, ne bo mogel zajemati vseh petih ljubljanskih občin. Koncentracija sredstev za izvajanje določenih pristojnosti (na komunalnem področju) na tako obsežnem teritoriju, kot je območje ljubljanskih občin, je v popolnem nasprotju z nastajajočim konceptom lokalne samouprave. O dilemi enotne mestne občine in teritorialno obremenitvi ožjega mesta bodo povedali svoje mnenje najprej občani, oziroma občinske skupščine. Ljubljanske občine bodo predlagale tudi usmeritve, ki bodo pomenele osnovo za statutarne spremembe mesta. Na osnovi tega dogovora bo IS SML lahko oblikoval usmeritve za delo.

Predlagamo, da mestni IS globalne usmeritve dopolni s konsistentnim modelom reševanja predvsem naslednjih vitalnih zadev, ki jih meščani oziroma prebivalci regije potrebujejo. To pa so čist zrak, zdrava pitna voda, lepo, čisto in zeleno okolje ter funkcionalno urejene komunalne potrebe meščanov in krajanov.

Če hočemo imeti v Ljubljani zdravo pitno vodo, ni dovolj, da si mesto uredi in plača črpališča, cevovode, potrebno je zavarovati območja vodnih virov, prepovedati tem krajanom gradnjo, urediti sistem kanalizacije in cestnega omrežja v izvenmestnih predelih, da preprečimo onesnaževanje vode itd., da ne navajamo vsega. To pa pomeni usmerjanje denarja na ta območja.

Če želimo čist zrak, bo potrebno zagotoviti preprečevanje onesnaževanja v širši regiji in ga financirati enako, kot smo doslej financirali toplotifikacijo v centru, brezplačno iz sredstev, ki smo jih skupno združevali.

IZVRŠNI SVET

V konceptualnem oziru pa so bila ta stališča izvršnega sveta enaka stališčem skupščinskega odbora za družbenoekonomske odnose.

Izhodišča za načrtovanje posegov na Ljubljanskem barju

Stališče odbora za urejanje prostora in varstvo okolja

1. JUŽNI CENTER: Podpiramo izhodišča dolgoročnega plana, da je lokacija Južnega centra namenjena razbremenjevanju mestnega središča, vendar ne v načrtovanem obsegu. Območje Južnega centra naj se skrči na polovico, preostali del območja, ki postopno prehaja v krajinski park, naj zapolni rekreacijske površine. Hkrati naj se preveri cestna povezava proti Črni vasi in dlje proti Igu oziroma Podpeči.

2. STANOVANJSKO OBMOČJE ILOVICA: Iz izhodišč je razvidno, da območje Ilovice ostaja namenjeno stanovanjski gradnji. Nismo proti načrtovani namembnosti, vendar opozarjamo, da gradnja stanovanjske soseske za 15000 prebivalcev tu ni realna. Zavzemamo se za individualno široko gradnjo, vendar ne v celotnem obsegu. Del območja naj se ohranja kmetijstvu. Ker je celotno območje, tudi sosednje rudniško brez ustrezne kanalizacije, naj se preveri gradnja lokalne čistilne naprave.

3. IŽANSKA CESTA: Predlagamo, da se po rekonstrukciji in ureditvi križišča pri Mokarju ves tovrni promet iz smeri Iga preusmeri na Peruzijevo in dalje na južno obvoznico.

4. SANITARNA DEPONJA BARJE: Izhodišča ne nakazujejo prometni režim dovoza na sanitarno deponijo, saj ugotavljamo, da se vozila Snage ne držijo dogovorjene poti odvoza smeti po Tržaški cesti, ampak se koristijo stranske mestne ulice kot sta primer Cesta v Mestni log in Cesta dveh cesarjev.

S preselitvijo avtosejma na območje sanitarne deponije ostaja nerešeno vprašanje ureditve parkirnih prostorov v krajevni skupnosti Stane Sever.

Ker je celotno območje širšega pomena za mesto in okolico predlagamo, da se ob spremembah in dopolnitvah dolgoročnega plana preveri nadaljnje širjenje deponije oz. možnost gradnje servisne ceste preko južnega centra do deponije.

Stališče občinskega izvršnega sveta

Občinski izvršni svet je podprl izhodišča za načrtovanje posegov na območju Ljubljanskega barja v vsebini in obliki, ki jih je oblikoval mestni izvršni svet. To pa so:

JUŽNI CENTER: Glede na izhodišča dolgoročnega plana, da je lokacija Južnega centra namenjena razbremenjevanju mestnega središča, predlagamo, da ostane temu namenjena tudi v bodoče. V pripravi urbanističnih dokumentov je treba zagotoviti take rešitve, ki ne bodo prizadele vodnogospodarskih, ekoloških in naravovarstvenih interesov Barja in hkrati nedvomno utrdile in določile meje območja širitve Južnega centra.

STANOVANJSKO OBMOČJE ILOVICA: Predlagamo, da iz razlogov zasledovanja dveh ciljev: nadomestiti izpad stanovanjskih zmogljivosti, ki jih je na ljubljanskem območju pogojeval interventni kmetijski zakon (graditi na manj kakovostnih kmetijskih površinah) in komunalno sanitarno sanirati obsežno območje obstoječe nedovoljene gradnje, to območje ostane namenjeno stanovanjski gradnji. Ni v nasprotju z veljavnim kmetijskim planom in seveda izven območja bo-

dočega krajinskega parka Barje. Nadaljujejo naj se izdelave študij in raziskav, ki bodo opredelile najustreznejše rešitve v zvezi s pripravo zemljišča za gradnjo, komunalnim opremljanjem zemljišč v barjanskih razmerah in vplivi bodoče gradnje na vodno gospodarske razmere. S tem bomo preverili tudi stroške, posledice in končno ugotovili smotrnost stanovanjske gradnje na Barju.

IŽANSKA CESTA: Možni negativni učinki gradnje ceste na okoliški prostor se morajo preprečiti z interdisciplinarnim vključevanjem različnih strokovnih služb v postopku izdelave lokacijskega načrta, za kar pa ne sme biti naročnik bodoči investitor, ampak republika in mestna uprava, ker investitor varuje predvsem svoj ožji interes.

SANITARNA DEPONJA BARJE: Izdelati je treba strokovne podlage, ki bodo opredelile dolgoročno politiko odlaganja in predelave komunalnih in nenevarnih odpadkov v Ljubljani. Ob izdelavi krajinske zasnove pa bo potrebno predlagati tako rešitve sanacije sanitarne deponije Barje, ki bo skladna tudi z zahtevami bodočega krajinskega parka. S spremembo tehnologije odstranjevanja in reciklaže odpadkov (sortiranje, zbiranje, sežiganje ipd.) bo kljub rastočemu trendu, kar zadeva količine odpadkov, ta površina zadostovala do leta 2010. Mesto pa mora opredeliti na Barju ali drugje rezervne površine za elektrofiltrski pepel npr. zasipavanje gramoznic in opušenih kamnolomov s pepelom in humusno prevleko.

NEDOVOLJENE GRADNJE: Pospešiti je potrebno izdelavo in sprejem odloka o zavarovanju krajinskega parka Barja in vzporedno izdelati krajinsko zasnovo Barja, ki mora uskladiti možnosti in pogoje razvoja kmetijstva, ribištva, lova, vodnega gospodarstva, turizma in rekreacije, ter varstva naravne in kulturne dediščine. Novogradnje so omejene in pogojene s predhodno ustrezno rešitvijo problema kanalizacijskega omrežja. Zaradi preteče ekološke katastrofe je pogoj za vsako gradnjo priključek na kanalizacijsko omrežje in ne izgradnjo septičnih jam. Problem reševanja virov nedovoljene gradnje mora biti sestavni del projekta »nedovoljene gradnje«, ki poteka iz prejšnjega obdobja. Vključiti ga je treba tudi v pričakovane spremembe zakonodaje na področju stanovanjskega gospodarstva, pa tudi med ukrepe finančne narave.

Opozarjamo, da je ob Cesti v Gorice nastalo območje črnih gradenj, kjer gradnje niso standardne. Izvršni svet za to območje črnih gradenj predlaga uskladitev s stališči novoustanovljenega mestnega štaba za preprečevanje črnih gradenj. Treba je sprejeti odločitev, ali se objekte ruši, ali pa se jih ohrani. V primeru ohranitve objektov je treba premakniti meje krajinskega parka. Menimo, da je pri odločanju o eventualni legalizaciji potrebno upoštevati vse vidike (kvaliteta gradenj, možnost navezave komunalnega omrežja itd.).

PROIZVODNA CONA LAVRICA IN ŠKOF-LJICA: Zaradi lege znotraj krajinskega parka Barje, ter kmetijskih in drugih razlogov predlagamo: da se lokacija proizvodne cone v dolgoročnem planu opusti in prepusti ureditvi, ki jo bo določila krajinska zasnova.

Ker industrijska cona Škofljica ni v neskladju z interesi krajinskega parka Barje predlagamo, da proizvodna cona Škofljica ostaja v funkciji, ki ji jo je opredelil dolgoročni plan. Površine v tej coni so edine proste površine za omenjene dejavnosti v Ljubljani.